

**เบญจศีลในปรัชญาพุทธศาสนากับบัญญัติ 10 ในปรัชญาคริสต์ศาสนา
: การศึกษาเชิงวิเคราะห์**

THE FIVE PRECEPTS IN BUDDHIST PHILOSOPHY AND THE TEN COMMANDMENTS
IN CHRISTIAN PHILOSOPHY : AN ANALYTICAL STUDY

สมบัติ กองกะมุด

Sombat Kongkamud

สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา

Department of Buddhism and Philosophy

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Graduate School Mahamakut Buddhist University

E-mail : Sombat1971@gmail.com

บทคัดย่อ

วิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาเบญจศีลในปรัชญาพุทธศาสนา 2) เพื่อศึกษาบัญญัติ 10 ในปรัชญาคริสต์ศาสนา 3) เพื่อวิเคราะห์เบญจศีลในปรัชญาพุทธศาสนากับบัญญัติ 10 ในปรัชญาคริสต์ศาสนา เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยศึกษาข้อมูลจากคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถา คัมภีร์พระคริสตธรรมคัมภีร์ ภาคพันธสัญญาเดิมและพันธสัญญาใหม่ เอกสารทางวิชาการทางพระพุทธศาสนา และเอกสารงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัย พบว่า 1) เบญจศีลในปรัชญาพุทธศาสนา คือ ศีล 5 ข้อ เป็นการงดเว้นจากการกระทำ บาปทุจริต 5 ประการได้แก่ งดเว้นจากการฆ่าสัตว์ งดเว้นจากการลักทรัพย์ งดเว้นจากการประพฤตินอกใจ งดเว้นจากการพูดเท็จ และงดเว้นจากการดื่มสุราและการเสพสิ่งเสพติด 2) บัญญัติ 10 ประการในปรัชญา คริสต์ศาสนา คือ กฎแห่งพระเจ้า หรือหัวข้อศีลธรรมของศาสนาคริสต์ บัญญัตินี้ออกเป็น 10 ประการดังต่อไปนี้ คือ อย่ามีพระเจ้าอื่นใดนอกเหนือไปจากเรา อย่าทำและกราบไหว้รูปเคารพใด ๆ อย่าออกพระนามพระเจ้า โดยไม่สมควร อย่าลืมฉลองวันพระเจ้าเป็นวันศักดิ์สิทธิ์ จงนับถือบิดามารดา อย่าฆ่าคน อย่าผิดประเวณี อย่าลักทรัพย์ อย่าเป็นพยานเท็จ และอย่ามักได้ทรัพย์สินของผู้อื่น 3) การวิเคราะห์เบญจศีลในปรัชญา พุทธศาสนากับบัญญัติ 10 ในปรัชญาคริสต์ศาสนา ด้านความสัมพันธ์และความเหมือนได้ผลสรุปดังนี้ เบญจศีล ข้อ 1 เว้นจากการฆ่าสัตว์ บัญญัติ ข้อ 6 อย่าฆ่าคน, เบญจศีล ข้อ 2 เว้นจากการลักทรัพย์ บัญญัติ ข้อ 8 อย่าลักทรัพย์, เบญจศีล ข้อ 3 เว้นจากการประพฤตินอกใจในกาม บัญญัติ ข้อ 7 และ 10 อย่าทำผิด ประเวณี-อย่าโลภในภรรยาของเพื่อนบ้าน, เบญจศีล ข้อ 4 เว้นจากการพูดเท็จ บัญญัติ ข้อ 9 อย่าเป็นพยาน เท็จ, เบญจศีล ข้อ 5 เว้นจากการดื่มสุราเมา คือ สุราและเมรัยอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท ในข้อนี้ คริสต์ศาสนาจะไม่ได้บัญญัติห้ามไว้อย่างชัดเจน แต่ก็มีอยู่นอกบัญญัติสิบประการ มีคำสอนกล่าวไว้ว่าอย่าเมา เหล้าองุ่น เพราะจะทำให้เสียคน ถือว่าการดื่มสุรานี้ก็เป็นบาปเหมือนกัน และการวิเคราะห์ด้านความสัมพันธ์ และความต่างได้ผลสรุปดังนี้ พระพุทธศาสนามีหลักคำสอนที่เป็นระบบทางด้านจริยศาสตร์ขั้นมูลฐาน คือ เบญจศีล ได้แก่ ศีล 5 เบญจธรรมได้แก่ธรรม 5 เป็นข้อปฏิบัติฝ่ายศีลและธรรมจนเจือกัน ส่วนในคริสต์ศาสนา นั้นถือว่าศาสนาและศีลธรรมเป็นสิ่งที่แยกออกจากกันไม่ได้ เมื่อพูดถึงศาสนาก็เป็นการพูดถึงหลักศีลธรรมไปใน

ตัว หลักคริสตศาสนาในคัมภีร์ใหม่มีลักษณะรักสันติ ใฝ่สงบ มีเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ พระเยซูคริสต์ได้มาเน้นพิเศษ โดยเฉพาะบัญญัติแห่งความรักถือเป็นบัญญัติที่สำคัญที่สุด ความรักในที่นี้มิใช่ความรักระดับต่ำระดับทางเพศ แต่เป็นความรักในระดับสูงเป็นสากล ปราศจากขอบเขต ไม่มีที่สิ้นสุด

คำสำคัญ : เภยจศีล, ปรัชญาพุทธศาสนา, ปรัชญาคริสต์ศาสนา, บัญญัติ 10 ประการ

ABSTRACT

The objectives of this thesis are; 1) to study the Five Precepts in Buddhist philosophy, 2) to study the Ten Commandments in Christian philosophy, and 3) to analyze the Five Precepts in Buddhist philosophy and the Ten Commandments in Christian philosophy. It is a documentary qualitative research collecting the data from the Tipitaka, commentaries, sub-commentaries, the Bible; the Old and New Testaments, Buddhist academic documents, and other related research works.

The results of the study indicated that: 1. The Five Precepts in Buddhist philosophy refer to five rules to undertake the training to abstain from five negative actions; to abstain from killing, stealing, sexual misconduct, false speech and intoxicants causing heedlessness. 2. The Ten Commandments in Christian philosophy refer to the ten rules of God or the morality in Christianity; No other gods before The Jesus Christ, Not make idols, Not take the name of the Lord your God in vain, Remember the Sabbath Day, Honor your father and mother, Not kill, Not commit adultery, Not steal, Not bear false witness against your neighbor, and No covet. 3. The analysis of the Five Precepts in Buddhist philosophy and the Ten Commandments in Christian philosophy shows the relationship and similarity between the first precept, to abstain from killing and the sixth commandment, Not killing; the second precept, to abstain from stealing and the eighth commandment, not steal, and the tenth commandment, No covet; the third precept, to abstain from sexual misconduct and the seventh commandment, Not commit adultery; the fourth precept, to abstain from false speech, and the ninth commandment, Not bear false witness against your neighbor. As for the fifth precept, to abstain from intoxicants causing heedlessness, there are no exactly the same rules in Christianity. There is a saying in the Bible, however, "Don't be drunk with wine because that will ruin your life". This can be implied that drinking alcohol is also considered a negative action in Christianity. The analysis on the relationship and difference shows that Buddhism has systematic teachings regarding fundamental moral and ethics; the Five Precepts and the Five Virtues. These two sets of teachings support each other in practice. In Christianity, the religion and morality cannot be separated. When talking about the religion, moral rules are naturally included. New Testament teaches about peace and loving-kindness towards other human beings which has firmly been emphasized by Lord Jesus Christ. Love is the greatest commandment in Christianity. This Love is universal, boundless, and endless.

Keywords: Five Precepts, Buddhist Philosophy, Christian Philosophy, Ten Commandments

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เบญจศีล ถือว่าเป็นหลักธรรมเบื้องต้นเพื่อพัฒนามนุษย์ให้เจริญก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นไป เพราะมนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่ต้องอยู่ร่วมกันเป็นหมู่ เป็นพวก มาตั้งแต่สมัยดึกดำบรรพ์ เริ่มแรก เป็นหลักธรรมประจำสังคมที่มีมาก่อนพุทธกาลแล้ว ปรากฏในจกักรัตติสูตร ที.ปา. (เล่ม 3 หน้า 99) กล่าวถึงเรื่องพระเจ้าจักรพรรดิตรัสสอนประชาชนว่า ท่านทั้งหลายต้องไม่ฆ่าสัตว์ ต้องไม่ถือเอาของที่เขาไม่ได้ให้ ต้องไม่ประพฤติไม่เหมาะสมทางเพศ ต้องไม่กล่าวเท็จ และต้องไม่บริโภคสุรายาเมา ต่อมา เมื่อมีผู้ประพฤติผิดจากที่พระเจ้าจักรพรรดิสอน จึงมีการลงโทษด้วยวิธีจับแขวนไพล่หลังแล้วเอาเชือกเหนียวมัดอย่างมั่นคง โคนผม และประคอบบั้นท้ายไว้เสีย กร้าว แห่ประจานไปตามถนนและตรอกซอกซอย พาออกไปทางประตูเมืองทิศใต้ ก่อนประหารชีวิตด้วยการตัดศีรษะ เบญจศีลมีอิทธิพลมากในสังคมอินเดียโบราณ จากคำสอนที่ปรากฏในคัมภีร์จกักรัตติสูตรดังกล่าว เมื่อกาลผ่านไปก็กลายเป็นคุณธรรมขั้นพื้นฐานสำหรับนักบวชทั่วไปในสังคมอินเดีย แต่ปรับปรุงเหลือเพียงสี่ข้อเท่านั้น ประกอบด้วย ไม่ฆ่าสัตว์ ไม่ถือเอาของที่เขาไม่ได้ให้ ไม่มีเพศสัมพันธ์ และไม่ทอดทิ้งมนุษย์ธรรม ต่อมาพระโคตมพุทธเจ้าอุบัติขึ้นและประกาศศาสนาพุทธก็ทรงยอมรับเอาข้อห้ามห้าประการตามจกักรัตติสูตรมาสั่งสอนในพุทธศาสนาอย่างแพร่หลาย เรียกว่า "ศีล" บ้าง "สิกขาบท" บ้าง แต่ในทางปฏิบัติหมายถึง เจตนางดเว้นจากการกระทำความชั่วห้าประการข้างต้น ไม่เพียงเท่านั้น ครั้งเสด็จออกบรรพชา ก็ทรงถือปฏิบัติตามคุณธรรมนักบวชสี่ประการดังกล่าว โดยทรงขนานชื่อว่า "อภินยกิจ 4" แปลว่า เรื่องที่นักบวชไม่พึงทำสี่ประการ และทรงนำไปเป็นเกณฑ์บัญญัติพระวินัยอีกด้วยที่เห็นได้ชัดคือ ปาราชิก 4 โดยเหตุที่เบญจศีลเป็นหลักธรรมสำหรับอุ้มชูโลก จึงได้รับสมญาต่าง ๆ อาทิสมญาว่า "มนุษย์ธรรม" คือ ธรรมของมนุษย์ กล่าวคือเมื่อมนุษย์รักษาศรัทธาห้าประการนี้แล้ว โลกหรือสังคมก็จะสงบสุข ว่า "นิจศีล" หรือ "นิตยศีล" คือ ศีลที่บุคคลทั้งนักบวชและฆราวาสพึงรักษาเป็นนิตย์ ว่า "คิหิศีล" คือ ศีลของคฤหัสถ์ ว่า "อาคารยวินัย" คือ วินัยของผู้ครองเรือน เป็นต้น ราชบัณฑิตยสถานแสดงความเห็นว่า "...น่าจะถือได้ว่า ศีล 5 เป็นรากฐานของศีลทั้งปวง ต่อมาได้มีผู้นำทางการเมืองของบางประเทศนำคำว่า "ปัญจศีล" ไปใช้ในการทางการเมืองโดยเรียกว่า "ปัญจศีล" และได้ให้นิยามตามความคิดเห็นของตนเอง ได้ความว่าเป็นการไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด เมื่อมนุษย์อยู่ร่วมกันเป็นชุมชนกลุ่มน้อยปัญหาต่าง ๆ ในสังคมก็เป็นเพียงเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ สามารถแก้ไขตกลงกันได้ เมื่อมนุษย์เพิ่มจำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ ชุมชนขยายใหญ่ขึ้น ปัญหาสังคม ก็มีมากขึ้น ความยุ่งยากวุ่นวายต่าง ๆ ก็ตามมา จึงมีการบัญญัติกฎกติกาที่สอดคล้องกับกฎธรรมชาติขึ้นมา กฎที่ว่านี้ คือ กฎศีลธรรมที่พัฒนาการมาเป็นความเชื่อทางศาสนาที่สังคมมนุษย์ ต่างยอมรับนับถือหลักธรรมคำสั่งสอนของศาสนานั้น ๆ มาช้านาน ดังนั้น วิถีชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตายจึงมีความเกี่ยวโยงสัมพันธ์เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับศาสนา เป็นหลักของการฝึกฝนตนเองเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ อันเป็นรากฐานของการดำเนินชีวิตในสังคมซึ่งต้องมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม มนุษย์ทุกคนต้องมีความสำนึกตน รู้จักควบคุมตนเอง ฝึกตน ไม่นิยมความรุนแรง และมีความปรารถนาดีต่อกัน โดยงดเว้นจากการฆ่า จากการลักทรัพย์ จากการประพฤติผิดในกาม จากการพูดเท็จ จากการเสพสิ่งมีเมาอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาทนอกจากนั้นจะต้องมีเมตตา ต่อชีวิต ทรัพย์สิน ความถูกต้องดีงาม ความจริง และความมั่นคงทางสติปัญญา

คริสต์ศาสนา เป็นศาสนาใหญ่เท่ากับศาสนาใหญ่อื่น ๆ กำเนิดขึ้นภายหลังพุทธศาสนา 543 ปี ณ ดินแดนปาเลสไตน์ ประเทศอิสราเอล ปัจจุบัน ซึ่งคริสต์ศาสนานี้จะสืบทอดมาจากศาสนายูดาห์ หรือศาสนายิว โดยศาสนายูดาห์จะเชื่อว่ามีพระเมสสิอาห์หรือพระคริสต์มาเกิดเพื่อช่วยเหลือชาวยิวที่ถูกกดขี่ครอบงำอยู่ในขณะนั้น มีผู้นับถืออยู่ทั้งหมดทุกนิกายรวมกัน ประมาณกว่า 1000 ล้านคน เป็นศาสนาสืบต่อเนื่องเป็นสัมพันธ์มาจากลัทธิยิวหรือยูดาเยกล่าวโดยหลัก คริสต์ศาสนาเป็นผลแห่งการแพร่หลายของลัทธิยิวหรือเกิดจากปฏิรูปของลัทธิยิวโดยแท้ เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย และเผยแพร่อย่างรุ่งโรจน์ในโลกตะวันตก อย่างไรก็ตามคริสต์ศาสนา

ยังคงยืนหยัดต่อสู้กระแสต้านของสังคมตะวันตกในสมัยนั้นมาได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้เพราะนักเผยแผร์ คริสตศาสนาที่มีจิตใจศรัทธาพระเจ้าอย่างเด็ดเดี่ยว มุ่งมั่นและเต็มเปี่ยมไปด้วยความเสียสละ จึงประสบความสำเร็จอย่างสูง ทำให้พวกตะวันตกในสมัยต่อมาได้เข้าสู่กระแสศรัทธาในพระเจ้า คริสตศาสนาเป็น ศาสนาประเภทเทวนิยม คือมีพื้นฐานความเชื่อว่ามีเทพเจ้าที่มีอำนาจสูงสุดที่มีอำนาจเหนือธรรมชาติ ซึ่งมีชื่อว่า พระยะโฮวาห์ (GOD) โดยพระเจ้าเป็นเจ้านี้จะเป็นผู้ที่บันดาลให้ทุกสิ่งทุกอย่างเป็นไป คือเกิดขึ้น ตั้งอยู่ เปลี่ยนแปลง และดับสลายไป

หลักคำสอนของคริสตศาสนาจะอยู่ในคัมภีร์ใหม่ ส่วนใหญ่เป็นคำสอนในระดับศีลธรรมและการปฏิบัติ ในชีวิตประจำวัน โดยเน้นไปที่ความเชื่อในพระเจ้า คือเชื่อพระเจ้านิยามอยู่จริงและปฏิบัติตามที่พระเจ้าสั่งไว้โดย ผ่านมาทางพระเยซู หลักคำสอนที่มุ่งเน้นศรัทธาและความจงรักภักดีต่อพระเจ้า เป็นคติของศาสนาเทวนิยม ทั่วไป เช่น บัญญัติ 10 ประการ เป็นศีลธรรมพื้นฐานอันเป็นเครื่องส่งเสริมความสงบสุขในสังคม ได้แก่ จงนมัสการองค์พระผู้เป็นเจ้าพระเจ้าพระองค์เดียวของท่าน อย่าออกพระนามพระเจ้าโดยไม่สมเหตุ อย่าลืมนิยามวันพระเจ้าเป็นวันศักดิ์สิทธิ์ จงนับถือบิดามารดา อย่าฆ่าคน อย่าผิดประเวณี อย่าลักขโมย อย่าพูดเท็จใส่ร้ายผู้อื่น อย่าปลงใจผิดประเวณี อย่ามักได้ทรัพย์สินของผู้อื่น (อพย : 20 – 17) “บัญญัติ 10 ประการ” หรือ “The Decalogue” มาจากคำศัพท์ภาษากรีก 2 คำ คือ “deka” แปลว่า สิบ และ “logos” แปลว่า คำหรือกฎ รวมกันแล้วแปลว่า “คำศัพท์ 10 คำ หรือกฎ 10 ข้อ” นั้นหมายถึง คำสำคัญหลัก 10 คำที่ปรากฏ อยู่ในบัญญัติ 10 ประการ หรือหลักปฏิบัติที่สำคัญ 10 ข้อ คำสำคัญทั้งสิบคำนี้ ถือเป็นคำย่อของบัญญัติ 10 ประการที่จารึกบนแผ่นศิลา 2 แผ่น โดยพระเจ้าและมอบให้กับโมเสสบนภูเขาซีนาย เป็นคำแนะนำและข้อ ห้ามสำหรับการดำเนินชีวิตในหมู่คณะของชาวอิสราเอล ดังที่ได้ปรากฏในหนังสืออพยพบทที่ 20 ข้อ 1 – 17 และปรากฏอีกครั้งหนึ่งในหนังสือเฉลยธรรมบัญญัติบทที่ 5 ข้อ 6 – 21 การแบ่งบัญญัติออกเป็น 10 ประการ ดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ ถูกกำหนดขึ้นครั้งแรกโดยนักบุญออกัสติน (Augustine) และต่อมา ออริเจน (Origenes) ได้เผยแพร่ออกไป จนทำให้คริสตชนทุกนิกายทั่วโลกต่างก็ยอมรับในการแบ่งบัญญัติออกเป็น 10 ประการดังต่อไปนี้ คือ จงนมัสการองค์พระผู้เป็นเจ้าพระเจ้าพระองค์เดียวของท่าน อย่าออกพระนามพระเจ้าโดยไม่สมเหตุ อย่าลืมนิยามวันพระเจ้าเป็นวันศักดิ์สิทธิ์ จงนับถือบิดามารดา อย่าฆ่าคน อย่าผิดประเวณี อย่าลักขโมย อย่าพูดเท็จใส่ร้ายผู้อื่น อย่าปลงใจผิดประเวณี อย่ามักได้ทรัพย์สินของผู้อื่น (อพย : 20 – 17)

ปัจจุบันการวิวัฒนาการในยุคโลกาภิวัตน์ สังคมไทยได้เปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ ศาสนาและสังคม โดยเฉพาะความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในชีวิตประจำวันมากขึ้น สามารถติดต่อแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลต่างๆ จึงทำให้คนใน สังคมมีความสับสนวุ่นวายในการดำเนินชีวิต เกิดปัญหาครอบครัว ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาอบายมุข ปัญหาเยาวชน ฯลฯ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ ถ้าทิ้งไว้จะยิ่งทำให้สังคมไทยเสื่อมโทรมลงเรื่อย ๆ ผู้คนก็จะประสบกับความเดือดร้อน มีความสนใจด้านหลักธรรมทางศาสนาน้อยลง ไม่เข้าใจหลักธรรม ดังนั้น การศึกษาหลักธรรมที่พระพุทธเจ้าได้ให้ชาวพุทธปฏิบัติกันเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองนั้น เรียกว่า เบญจศีล หมายถึงเจตนาหรือความตั้งใจประพฤติตนเว้นจากความชั่วทางกาย และทางวาจา เป็นกฎเกณฑ์ที่ กำหนดวางไว้ และปฏิบัติตามกันจนเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์เพราะปฏิบัติตามหลักเกณฑ์นี้ จึงทำให้ พฤติกรรมของมนุษย์ดีขึ้น และแตกต่างจากสัตว์โลกอื่น ๆ ส่วนศีลในคริสตศาสนา เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ธรรมบัญญัติ หมายถึงเป็นกฎศีลธรรมที่มาจากพระเจ้าเพื่อช่วยให้มนุษย์ดำเนินชีวิตในทางที่ดีที่ถูกต้อง มุ่งไปสู่ บรมสุขกับพระเจ้าในพระอาณาจักรสวรรค์ ฉะนั้น เบญจศีล และบัญญัติ 10 ประการ เป็นหลักธรรมที่มีความ สอดคล้องให้ศาสนิกของแต่ละศาสนาปฏิบัติเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ เป็นแนวทางเพื่อให้มนุษย์สามารถปฏิบัติ ตนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เมื่อคนในสังคมขาดศีลธรรม จริยธรรมที่ดีเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวแล้วนั้นจะเกิด

ปัญหาในสังคมดังกล่าว สังคมจึงต้องมีข้อตกลงร่วมกัน เรียกว่า บัญญัติของสังคม ซึ่งหมายถึง กติกา และระเบียบของสังคม เพื่อที่จะทำให้สังคมมีความสุข มีระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคม เพื่อควบคุมความประพฤติของคนให้อยู่ในกรอบเดียวกัน เพราะคนเราจะต้องอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขทั้งในมนุษย์และสัตว์เหล่าอื่น หากขาดสิ่งดังกล่าวคนก็ไม่อาจพัฒนาไปสู่คุณธรรมที่สูงกว่าได้ คนและสัตว์เดรัจฉาน ย่อมมีการกิน การนอน การสืบพันธุ์ และการกลัวภัยเหมือนกัน แต่สิ่งที่ทำให้คนต่างจากสัตว์เดรัจฉานนั่นก็คือ คุณธรรม และสิ่งที่จะนำคนให้เข้าถึงคุณธรรมได้นั่นก็คือระเบียบกฎเกณฑ์ หรือทางพระพุทธศาสนาเรียกว่า ศีล ศีลเป็นข้อปฏิบัติขั้นพื้นฐานแรกของพระพุทธศาสนา หรือจะกล่าวอีกอย่างหนึ่งว่าเป็นข้อปฏิบัติของความเป็นคนก็ได้ คนเราจะเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์นั้นมิใช่ว่าจะเกิดมามีรูปร่างหน้าตาเป็นมนุษย์เท่านั้น จะต้องมียศธรรมคือศีล 5 สำหรับมนุษย์อีก ในงานวิจัยเล่มนี้ จะมุ่งศึกษาความสำคัญต่อการพัฒนาพฤติกรรมของมนุษย์ ที่แสดงออกทางกาย และทางวาจา ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญต่อการดำเนินชีวิตส่วนตัวและส่วนรวม เพราะเป็นการประพฤติดีทางกายและทางวาจา เป็นการรักษากายและวาจาให้เรียบร้อย เป็นข้อปฏิบัติสำหรับควบคุมกายและวาจาให้ตั้งอยู่ในความดีงาม เรียกว่า เบญจศีล หรือศีล 5 คือ การงดเว้นจากการฆ่าสัตว์ รวมถึงการไม่เบียดเบียนสัตว์ การงดเว้นจากการลักทรัพย์ หรือฉ้อโกงทรัพย์สิ่งของ ๆ ผู้อื่นมาเป็นของตน การงดเว้นจากการประพฤติก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น การงดเว้นจากการพูดเท็จ การงดเว้นจากการดื่มสุราเมรัยอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาทอันทำให้ขาดสติสัมปชัญญะ ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของบุคคล ที่เป็นผู้ปฏิบัติ ทำให้ผู้ปฏิบัติมีความเป็นเลิศทั้งทางความรอบรู้ในด้านต่างๆ เพื่อสามารถนำความรู้เกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติตามหลักศีลนั้น มาประยุกต์ใช้ในสังคมไทยปัจจุบัน

ตามที่กล่าวมาทั้งหมด ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักธรรมทั้งสองศาสนา ซึ่งผู้วิจัยได้นำหลักธรรมมาเชื่อมโยงว่า มีความสอดคล้องสัมพันธ์กันอย่างไร สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้หรือไม่ ในการตัดสินใจถูกผิดดีชั่วของปัญหาทางศีลธรรมในปัจจุบัน หลักบัญญัติ 10 ประการ ข้อ 1-4 เป็นพื้นฐานด้านศีลธรรมกับเบญจศีล แต่ข้อ 5-10 มีความสอดคล้องกัน เบญจศีลได้แก่ 1. เจตนาเป็นเครื่องงดเว้นจากการฆ่า สอดคล้องข้อ 5. อย่าฆ่าคน, 2. เจตนาเป็นเครื่องงดเว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้ด้วยอาการแห่งขโมย สอดคล้องข้อ 7. อย่าลักทรัพย์และข้อ 10. อย่ามักได้ทรัพย์สินของผู้อื่น 3. เจตนาเป็นเครื่องงดเว้นจากการประพฤติดินในกาม สอดคล้องข้อ 6. อย่าผิดประเวณี และ ข้อ 9. อย่าล่วงประเวณีผิวเมียเขา, 4. เจตนาเป็นเครื่องงดเว้นจากการพูดเท็จ สอดคล้องข้อ 8. อย่าเป็นพยานเท็จใส่ร้ายเพื่อนบ้าน จะเห็นได้ว่าในหลักของปรัชญาพุทธศาสนา และปรัชญาคริสต์ศาสนาจะมุ่งเน้นให้ศาสนิกชนปฏิบัติตามข้อห้าม คือสำรวมระวังทางกาย วาจา และใจให้เรียบร้อย ควบคุมกาย วาจาและใจให้ตั้งอยู่ในความดีงาม การรักษากฎตามระเบียบวินัยรวมทั้งปฏิบัติถูกต้องตามอารยธรรม ทางกายกรรม วชิกรรม และมโนกรรม เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมโลกอย่างมีความสุข

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ 3 ประการ ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาเบญจศีลในปรัชญาพุทธศาสนา 2. เพื่อศึกษาบัญญัติ 10 ประการในปรัชญาคริสต์ศาสนา และ 3. เพื่อวิเคราะห์เบญจศีลในปรัชญาพุทธศาสนากับบัญญัติ 10 ประการในปรัชญาคริสต์ศาสนา

3. ผลการวิจัย

3.1 สรุปเบญจศีลในปรัชญาพุทธศาสนากับบัญญัติ 10 ในปรัชญาคริสต์ศาสนา ด้านความสัมพันธ์เชิงความเหมือน

พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่เกิดขึ้นในหมู่สังคมชาวอินเดีย กฎเกณฑ์ทางจริยธรรมที่ชาวอินเดียปฏิบัติอยู่แล้วและไม่ขัดต่อหลักการของพระพุทธศาสนาชาวพุทธก็รับมาปฏิบัติเช่นกัน ดังนั้น

ในพระพุทธศาสนาจึงบัญญัติหลักการปฏิบัติเบญจศีลไว้เป็นเบื้องต้น คือ 1. ปาณาติปาตา เวรมณี เจตนาเป็นเครื่องงดเว้นจากการฆ่าสัตว์ 2. อทินนาทานา เจตนาเป็นเครื่องงดเว้นจากการลักทรัพย์ 3. กาเมสุ มิจจาจารา เวรมณี เจตนาเป็นเครื่องงดเว้นจากการประพฤติดีกาม 4. มุสาวาทา เวรมณี เจตนาเป็นเครื่องงดเว้นจากการพูดเท็จ 5. สุราเมรยมชชพมาฏฐานา เวรมณี เจตนาเป็นเครื่องงดเว้นจากการดื่มน้ำเมา คือสุราและเมรัยอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท ส่วนคริสต์ศาสนา กฎเกณฑ์พื้นฐานที่คริสตชนถือปฏิบัตินั้นปรากฏชัดเจนในพระบัญญัติ 10 ประการ ซึ่งโมเสสเป็นผู้รับมอบจากพระเจ้า ส่วนหนึ่งเป็นข้อห้ามเฉพาะของคริสต์ศาสนา เช่น การห้ามไม่ให้เคารพรูปสักการะในศาสนาอื่น เป็นต้น อีกส่วนหนึ่งเป็นกฎเกณฑ์ที่วางพื้นฐานทางจริยธรรม คือ ข้อ 6. อย่าฆ่าคน ข้อ 7. อย่าล่วงประเวณี ข้อ 8. อย่าลักทรัพย์หรือลักขโมย ข้อ 9. อย่าเป็นพยานเท็จต่อเพื่อนบ้าน ข้อ 10. อย่าโลภเรื่อนของเพื่อนบ้าน อย่าโลภภรรยาของเพื่อนบ้าน และ “จงวิบัติแก่คนที่เก่งกล้าในการดื่มเหล้า และผู้อวดเก่งในการผสมเหล้าอย่างแรง”

แสดงความสัมพันธ์เชิงความเหมือน

ระหว่างเบญจศีลในปรัชญาพุทธศาสนากับบัญญัติ 10 ในปรัชญาคริสต์ศาสนา

เบญจศีลในปรัชญาพุทธศาสนา	บัญญัติ 10 ในปรัชญาคริสต์ศาสนา
1. เจตนาเป็นเครื่องงดเว้นจากการฆ่าสัตว์	ข้อ 6. อย่าฆ่าคน
2. เจตนาเป็นเครื่องงดเว้นจากการลักทรัพย์	ข้อ 8. อย่าลักทรัพย์หรือลักขโมย
3. เจตนาเป็นเครื่องงดเว้นจากการประพฤติดีกาม	ข้อ 7. อย่าล่วงประเวณี ข้อ 10. อย่าโลภเรื่อนของเพื่อนบ้าน อย่าโลภภรรยาของเพื่อนบ้าน
4. เป็นเครื่องงดเว้นจากการพูดเท็จ	ข้อ 9. อย่าเป็นพยานเท็จต่อเพื่อนบ้าน
5. เจตนาเป็นเครื่องงดเว้นจากการดื่มน้ำเมา คือสุราและเมรัยอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท	จะปรากฏนอกบัญญัติ “จงวิบัติแก่คนที่เก่งกล้าในการดื่มเหล้า และผู้อวดเก่งในการผสมเหล้าอย่างแรง”

3.2 สรุปเบญจศีลในปรัชญาพุทธศาสนากับบัญญัติ 10 ในปรัชญาคริสต์ศาสนาด้านความสัมพันธ์เชิงความต่าง

พระพุทธศาสนามีหลักคำสอนที่เป็นระบบทางด้านจริยศาสตร์ชั้นมูลฐาน คือ เบญจศีลได้แก่ศีล 5 เบญจธรรมได้แก่ธรรม 5 เป็นข้อปฏิบัติฝ่ายศีลและธรรมจุนเจือกัน หลักจริยศาสตร์ชั้นกลางได้แก่กุศลกรรมบถ 10 ประการ ทางแห่งกรรมดี หรือ ทางความดี หมายความว่า การที่พุทธศาสนาสอนเรื่องความดีนั้นไม่ใช่เพียงแต่สอนว่าให้ทำดี แต่ได้บอกวิธีการทำความดีกำกับไว้ด้วย เพื่อผู้รักที่จะทำดีจะได้ทำถูกทาง เป็นลักษณะการสอนที่สมบูรณ์ประการหนึ่ง เป็นการสร้างความดีไว้กับตนทั้งสิ้น และหลักจริยศาสตร์ชั้นสูงคือข้อปฏิบัติสำหรับบรรลุมรรคผลนิพพานโดยตรง ข้อปฏิบัติในขั้นนี้เรียกว่า “อริยมรรค” แปลว่า “ทางอันประเสริฐ” หรือทางทำผู้ปฏิบัติให้เป็นผู้ประเสริฐ ส่วนในคริสต์ศาสนานั้นถือว่าศาสนาและศีลธรรมเป็นสิ่งที่แยกออกจากกันไม่ได้ เมื่อพูดถึงศาสนาก็เป็นการพูดถึงหลักศีลธรรมไปในตัว หลักคริสต์ศาสนาในคัมภีร์ใหม่มีลักษณะรักสันติ ใฝ่สงบ มีเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ พระเยซูคริสต์ได้มานั้นพิเศษ โดยเฉพาะบัญญัติแห่งความรักถือเป็นบัญญัติที่สำคัญที่สุด ความรักในที่นี้มีใช้ความรักระดับต่ำระดับทางเพศ แต่เป็นความรักในระดับสูงเป็นสากล ปราศจากขอบเขต ไม่มีที่สิ้นสุด ประการแรกคือรักพระเป็นเจ้าและประการที่สองคือรักเพื่อนมนุษย์ การที่จะรักพระเป็นเจ้าได้นั้นจะต้องรักเพื่อนมนุษย์เสียก่อน ความรักต่อพระเจ้าและต่อเพื่อนมนุษย์จึงเป็นสิ่งเดียวกัน ซึ่งจะต้องแสดงออกมาทางการกระทำการปฏิบัติโดยการถือตามพระบัญญัติอย่างดียวกันถูกต้องมิใช่การพูดแต่ปากเท่านั้น ความรักที่ยิ่งใหญ่ก็คือการรักและให้อภัยต่อศัตรู เป็นการตอบแทนความชั่วด้วยความดี ในพระพุทธศาสนาเองพระพุทธเจ้าก็ได้ตรัสสอนให้พึงชนะความชั่วด้วยความดี ความรักในศาสนาคริสต์นี้อาจจะกล่าวเป็นหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา พรหมวิหารธรรมความรักความเมตตาเป็นเครื่องมือที่

จำกัดความยึดมั่นถือมั่นในตัวเอง หรือตัวกูของกู ทำให้มนุษย์เราสามารถที่จะเข้าใจและมองเห็นความสำคัญของผู้อื่นได้

สรุปว่า คริสตชนปฏิบัติตามบัญญัติ 10 ประการ 5 ข้อหลังได้อย่างครบถ้วนก็เป็นการปฏิบัติจริยศาสตร์ในพระพุทธศาสนาเช่นกัน เมื่อพุทธศาสนิกชนได้ปฏิบัติหลักนี้ในระดับต่าง ๆ แม้ในระดับพื้นฐานได้อย่างถูกต้องแล้วก็เป็น การปฏิบัติหลักบัญญัติในทางศาสนาเช่นเดียวกัน เพียงเพราะว่าเรามองไปคนละแง่ คนละมุมและใช้ภาษาที่แตกต่างกันเท่านั้น แต่จุดมุ่งหมายหลักต้องการให้สังคมโลกมีสันติสุข

แสดงความสัมพันธ์เชิงความต่าง

ระหว่างเบญจศีลในปรัชญาพุทธศาสนากับบัญญัติ 10 ในปรัชญาคริสต์ศาสนา

เบญจศีลในปรัชญาพุทธศาสนา	บัญญัติ 10 ในปรัชญาคริสต์ศาสนา
1. เจตนาเป็นเครื่องงดเว้นจากการฆ่าสัตว์	ข้อ 6. อย่าฆ่าคน พระเยซูรวมหมายถึง คำด่า, คำหยาบ ความโกรธ
2. เจตนาเป็นเครื่องงดเว้นจากการลักทรัพย์	ข้อ 8. อย่าลักทรัพย์หรือลักขโมย พระเยซูรวมหมายถึง น้อโกง, ปลอมเงินกู้ดอกเบี้ยสูง, การค้าขายกำไรเกินควร
3. เจตนาเป็นเครื่องงดเว้นจากการประพฤติดินในกาม	ข้อ 7. อย่าล่วงประเวณี ข้อ 10. อย่าโลภเรื่อนของเพื่อนบ้าน อย่าโลภภรรยาของเพื่อนบ้าน พระเยซูรวมหมายถึง ถ้าผู้ใดมาขโมยเสื้อเรา 1 ตัว ควรให้เขา ไปอีก 1 ตัว, ถ้าผู้ใด ตบแก้มขวาจงหันแก้มซ้ายให้เขาด้วย จงรักเม้นกระทั่งศัตรู
4. เป็นเครื่องงดเว้นจากการพูดเท็จ	ข้อ 9. อย่าเป็นพยานเท็จต่อเพื่อนบ้าน พระเยซูรวมหมายถึง การคำสบถสาบาน
5. เจตนาเป็นเครื่องงดเว้นจากการดื่มน้ำเมา คือสุราและเมรัยอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท	จะปรากฏนอกบัญญัติ “จงวิบัติแก่คนที่เก่งกล้าในการดื่มเหล้า และผู้อวดเก่งในการผสมเหล้าอย่างแรง”

บรรณานุกรม

ข้อมูลปฐมภูมิ

มหามกุฏราชวิทยาลัย. (2552). **พระไตรปิฎกและอรรถกถาแปล ฉบับมหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ชุด 91.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย.

คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อพระคัมภีร์.(2552). พิมพ์ครั้งที่ 3. **พระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาเดิม ภาคพันธสัญญาใหม่.** กรุงเทพมหานคร: จันทราทิพย์การพิมพ์.

ข้อมูลทุติยภูมิ

1) หนังสือ

กิริติ บุญเจือ. (2529). **หลักความเชื่อของชาวคริสต์คาทอลิก.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.

ชัยวัฒน์ อัดพัฒน์. (2545). พิมพ์ครั้งที่ 10. **จริยศาสตร์.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เชิดชัย เลิศจิตรเลขา, บาทหลวง. (2548). **คริสต์จริยศาสตร์พื้นฐาน.** กรุงเทพมหานคร: แผนกการพิมพ์โรงเรียนดอนบอสโก.

ประภาศรี สีหอำไพ. (2550).พิมพ์ครั้งที่ 4. **พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาและจริยธรรม.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). (2556). พิมพ์ครั้งที่ 21. **พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลธรรม**. กรุงเทพมหานคร : ผลิตัณม์.

_____. (2557). พิมพ์ครั้งที่ 3. **พุทธธรรม ฉบับปรับขยาย**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ผลิตัณม์.

มีชัย กิจบุญชู, พระคาร์ดินัล. (1990). **ความรักของพระเป็นเจ้าและประชากรของพระองค์**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ พี.เอส.เซอร์วิส.

สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส. (2520). **เบญจศีลและเบญจธรรม**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาราชวิทยาลัย.

สมักร บุราวาศ. (2552). พิมพ์ครั้งที่ 4. **พุทธปรัชญา : มองพระพุทธศาสนาด้วยทรรศนะทางวิทยาศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สยาม.

เสฐียร พันธรัณย์. (2534). **ศาสนาเปรียบเทียบ**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาราชวิทยาลัย.

สุจิตรา อ่อนค้อม. (2545). **ศาสนาเปรียบเทียบ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

สุชีพ ปุญญานุภาพ. (2541). พิมพ์ครั้งที่ 2. **คุณลักษณะพิเศษแห่งพระพุทธศาสนา**. กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาราชวิทยาลัย.

เสรี พงศ์พิศ. (2529). **ศาสนาคริสต์**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เอ็ดสัน.

ศูนย์คริสตศาสนธรรมอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ. (2550). **ประมวลคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก**. กรุงเทพมหานคร: จูนพับลิชชิง.

แสง จันทร์งาม. (2534). พิมพ์ครั้งที่ 2. **ศาสนศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.

2) วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

จาตุรงค์ สารคุณ. (2537). “**เปรียบเทียบจริยศาสตร์ในพุทธศาสนาและคริสตศาสนา**”. สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์บัณฑิต. วิทยาลัยแสงธรรม.

ชัยญากัฏ วงศ์บา. (2556). “**ศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเบญจศีลกับเบญจธรรม**”. วิทยานิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย.

นภชนก พรหมสอน. (2556). “**อิทธิพลของศีล 5 ในพุทธปรัชญาเถรวาทที่มีต่อการดำเนินชีวิตของนักเรียนในยุคปัจจุบัน**”. วิทยานิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย.

ปิยะวงศ์ ร่มรื่นวานิชกิจ. (2554). “**ศึกษาทัศนคติทางความเชื่อสมาชิกคริสตจักรที่มีอิทธิพลต่อการออกแบบคริสตศาสนสถาน (กรณีศึกษา คริสตจักรความหวัง)**”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย.

พระมหาณรงค์ศักดิ์ โสภณสิทธิ (โสภา). (2549). “**ศึกษาบทบาทการเผยแผ่พุทธธรรมของพระธรรมปริยัติเวที (สุเทพ มุสธมโม)**”. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย.

พระครูพิสิฐคุณาภิรักษ์. (2551). “**ศึกษาเปรียบเทียบความรักในพุทธปรัชญาเถรวาทกับแนวคิดเรื่องความรักของคริสตศาสนา**”. วิทยานิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย.

สุรพงษ์ ลาบุตดี. (2546). “**เปรียบเทียบมาตรการตัดสินความดี ความชั่ว ตามแนวพุทธจริยศาสตร์กับคริสตจริยศาสตร์**”. สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์บัณฑิต. วิทยาลัยแสงธรรม.